

Etiske retningslinjer for organisasjonen

Pr 2018

1. Generelt

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) er den største interesseorganisasjonen for bedrifter i Norge. NHO Service og Handel er NHO-fellesskapets nest største landsforening.

NHO, og NHO Service og Handel som del av NHO-fellesskapet, arbeider for å realisere visjonen «Styrker næringslivet. Former fremtiden». NHOs fire verdier er modig, samspillende, tilgjengelig og troverdig.

NHO Service og Handel skal på denne bakgrunn arbeide for at medlemmene får rammebetingelser og utviklingsmuligheter som styrker næringslivets konkurransedyktighet lønnsomhet og bærekraft.

NHO Service og Handels etiske retningslinjer angir hovedprinsippene for landsforeningens samfunnsansvar og de etiske standardene alle tillitsvalgte og medlemsvirksomheter i landsforeningen forutsettes å følge. Retningslinjene er basert på prinsippet om at alle tillitsvalgte har et individuelt ansvar for sin egen profesjonelle adferd.

2. Tillitsvalgt i organisasjonen

Som tillitsvalgt i NHO Service og Handel sine bransjeorganisasjoner arbeider du med saker av stor betydning for medlemsbedriftene og for samfunnet. For å lykkes med vår visjon og målsetting må vårt arbeid og opptreden være tuftet på verdier som gir troverdighet, tillit og respekt både hos våre medlemsbedrifter og hos andre vi kommer i kontakt med gjennom vårt arbeid. NHO Service og Handel skal være en pådriver for at medlemsbedriftene holder høy etisk standard i sitt daglige virke. NHO signerte i 2003 FN-initiativet Global Compact og forpliktet seg dermed til å overholde ti grunnleggende prinsipper for etikk og samfunnsansvar i egen virksomhet. NHO Service og Handel som landsforening i NHO ønsker det samme for våre tillitsvalgte, styrer og andre organer.

Formålet med disse retningslinjene er å veilede tillitsvalgte og medlemsvirksomheter i organisasjonen ved å klargjøre NHO Service og Handels forventninger til personer som har verv i organisasjonen. Som tillitsvalgt i NHO Service og Handel skal det være forutsigbart og forankret hvilken standard vi legger til grunn for vårt organisasjonsarbeid, våre møteplasser, reiser og andre arrangement. Norske lover skal alltid følges. I tillegg vil mange bransjer og bedrifter ha sine egne etiske retningslinjer.

Det påligger alle som er omfattet av disse etiske retningslinjene å gjøre seg kjent med dem og medvirke til at de blir fulgt. Personer med lederverv har et særlig ansvar for oppfølging av retningslinjene og skal fremstå som gode rollemodeller. Generelt må NHO Service og Handels tillitsvalgte ha et bevisst forhold til hvordan deres private adferd kan påvirke tilliten til NHO Service og Handel og til NHO.

Retningslinjene er ikke uttømmende, og dekker ikke alle etiske problemstillinger du kan møte. Det kreves god dømmekraft for å avgjøre om en bestemt handling eller beslutning er etisk forsvarlig. Er du i tvil, må du søke veiledning hos leder i det organet du tilhører, eventuelt hos styreleder i organisasjonen.

3. Grunnleggende forventninger til representanter for organisasjonen

- Du er kjent med NHO Service og Handels verdier og legger dem til grunn for ditt verv
- Du opptrer profesjonelt og med aktsomhet, redelighet og saklighet
- Du avstår fra handlinger som kan svekke tilliten til NHO Service og Handel og andre medlemmer
- Du behandler alle du kommer i kontakt med gjennom ditt verv med høflighet og respekt og bidrar til et samarbeidsmiljø preget av likeverd, mangfold, åpenhet og toleranse.
- Du er bevisst på etiske problemstillinger i næringslivet, herunder menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og korrupsjon, (se NHOs informasjonssider om samfunnsansvar).
- Gjennom ditt verv søker du å påvirke andre medlemmer og samarbeidspartnere i NHO Service og Handel til å holde en høy etisk standard i utførelsen av sine verv og i sitt virke.

4. Diskriminering

NHO Service og Handel aksepterer ingen form for diskriminering, trakassering eller annen utilbørlig adferd overfor kolleger eller andre du forholder deg til som NHO-tillitsvalgt. NHO Service og Handel forplikter seg til å forhindre enhver form for diskriminering på grunn av kjønn, legning, etnisitet, funksjonsnedsettelse, politisk syn og religiøs tro.

5. Alkohol og rusmidler

Du er forsiktig i din omgang med alkohol og viser deg ikke beruset i organisasjonens sammenhenger. Du skal ta hensyn til kolleger som av ulike grunner ikke drikker alkohol.

Hos oss gjelder derfor følgende kjøreregler:

Det er uakseptabelt å møte i verv påvirket av rusmidler. Dette gjelder alkohol og narkotika, og dreier seg også om bakrus og alkohollukt.

Ved representasjon, reisevirksomhet, deltakelse på kurs og konferanser og andre anledninger, forventes det at NHO-ansatte og -tillitsvalgte viser måtehold og en adferd som ikke går ut over NHOs omdømme. Ansatte og tillitsvalgte er å betrakte som representanter for virksomheten i slike sammenhenger.

De som planlegger og gjennomfører arrangementer, er ansvarlig for at alkoholserveringen foregår ut fra en bevisst holdning til mulige negative sider ved alkoholbruk. Når alkohol serveres, skal det alltid være et fullgodt, alkoholfritt alternativ.

6. Konfidensialitet

Du behandler sensitiv informasjon med aktsomhet og lojalitet, også når du ikke er pålagt taushetsplikt. Du behandler informasjon om bransjene og andre medlemsbedrifter som konfidensiell når du burde forstå at videreformidling til utenforstående kan skade NHO Service og Handel eller deres medlemmer.

Du er som tillitsvalgt ansvarlig for å sette deg inn og sikre at personvernlovgivningen overholdes med hensyn til sikring, sletting og lagring av personopplysninger og/eller andre sensitive opplysninger som du får gjennom ditt verv.

7. Reisepolicy, arrangementer m.m.

NHO Service og Handels tillitsvalgte forutsettes å opptre i henhold til de etiske retningslinjene også når de er på tjenestereiser, kurs og andre arrangementer i regi av NHO eller dets tilknyttede foreninger. I internasjonale sammenhenger er vi bevisst hvordan vi oppfattes, slik at vi alltid opptrer på en måte som ivaretar tilliten til NHO. Kjøp av seksuelle tjenester aksepteres ikke.

8. Studiereiser, konferanser

Studiereiser for medlemsbedrifter i regi av NHO Service og Handel og dens bransjeforeninger skal være preget av profesjonelt utbytte og program. Gjeldende regler for beskatning skal til enhver tid gjøres gjeldende for organisasjonens aktiviteter. Etterfølgelse av disse reglene er viktig for NHO Service og Handels omdømme. Kostnader til studiereiser, kongressdeltakelse, årsmøter, seminar, kurs, messer mv. er fradragsberettigede bare når studiereisen mv. tar sikte på å;

- vedlikeholde skattyterens yrkesmessige kunnskaper, og/eller
- holde skattyteren à jour med utviklingen i yrket.

Det gis ikke fradrag for kostnader vedrørende ektefelles deltakelse på slike studiereiser. Kostnadene til reiser mv. av privat karakter skal behandles som en lønnskostnad. Med andre ord: hvis det ikke er tilstrekkelig faginnhold i reisen kan arbeidsgiver gjerne velge å betale for reisen allikevel, men den som reiser må skatte av det og det må betales arbeidsgiveravgift av det.

9. Miljø

Du er bevisst de konsekvenser din adferd og dine beslutninger kan få for miljøet. Miljøvurderinger og miljøkostnader inkluderes så langt det er naturlig i alle beslutninger.

10. Forholdet til mediene og sosiale medier

NHO Service og Handel skal være en åpen, tilgjengelig og etterrettelig organisasjon.

Kommunikasjonsavdelingen og Avdeling for næringspolitikk i NHO Service og Handel håndterer og koordinerer som regel all utadrettet kontakt med mediene og det politiske miljøet på vegne av organisasjonen og våre bransjesammenslutninger. Medlemsbedrifter og tillitsvalgte plikter å gjøre seg kjent med NHO Service og Handels rutiner for mediehåndtering.

NHO Service og Handels medlemsbedrifter og tillitsvalgte forventes å opptre varsomt ved bruk av sosiale medier, også i privat, da ytringer på sosiale medier etter omstendighetene vil kunne oppfattes som representative for NHO og tilknyttede organisasjoner.

11. Integritet og mulige interessekonflikter

NHO-fellesskapet, herunder NHO Service og Handel, er imot alle former for korrupsjon, og arbeider aktivt for å sikre at dette ikke forekommer. Som tillitsvalgt i NHO Service og Handel skal du ikke behandle en sak

eller søke å påvirke en avgjørelse dersom særlige forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til din uavhengighet.

Du skal ikke i din kontakt med andre motta eller søke å oppnå fordeler for deg selv eller nærstående personer som er upassende eller som på annen måte kan tenkes å skade NHO Service og Handels interesse eller omdømme. Du skal ikke kreve eller motta personlige gjenytelser for dine tjenester. Du sier nei takk til gaver eller andre goder som kan oppfattes som utilbørlige fordeler med bakgrunn i ditt verv og den bransjen du representerer.

Du skal ikke tilby gaver eller bevertning som kan oppfattes som utilbørlige fordeler for mottaker, eller som på andre måter kan så tvil om mottakers integritet eller NHO Service og Handels omdømme. Særlig skal medlemsvirksomheter og tillitsvalgte i NHO Service og Handel være varsomme med å tilby gaver, bevertning eller privilegier som kan oppfattes som forsøk på å "kjøpe gunst" hos arbeidstakersiden.

Tillitsvalgte og medlemsbedrifter i NHO Service og Handel som deltar på møteplasser i regi av NHO skal til enhver tid respektere konkurranselovgivningen og ikke søke mer informasjon om konkurrenter i bransjen enn det gjeldende lovgivning tillater. (Se for øvrig NHOs retningslinjer om [konkurranseshensyn \(sett inn link her\).](#))

12. Forhold mellom NHO Service og Handels ansatte og medlemsbedriftene

Ansatte i NHO skal som hovedregel ikke ta styreverv i medlemsbedrifter eller potensielle medlemsbedrifter uten at dette er klarert med lederen.

Foredrag eller andre oppdrag NHO Service og Handels ansatte påtar seg som del av sitt arbeid i NHO Service og Handel for medlemsbedriftene skal normalt ikke utføres mot honorar.

13. Varsling

NHO Service og Handel ønsker å ha en åpen organisasjonskultur der det er aksept for å ta opp bekymringer og å reise kritikk. Opplever eller observerer du som medlemsbedrift eller tillitsvalgt kritikkverdige forhold, bør du si fra.

NHO Service og Handel ønsker videre å sikre at eventuelle kritikkverdige forhold i NHO Service og Handel kommer frem i lyset, slik at det kan iverksettes tiltak mot forholdet. For å oppnå dette ønsker NHO Service og Handel å legge til rette for at tillitsvalgte på alle nivåer skal kunne føle seg trygge på å varsle internt i organisasjonen om slike forhold, uten at dette får negative konsekvenser for ens rolle og verv.

Man bør varsle om kritikkverdige forhold som gjelder:

- brudd på NHO Service og Handels interne retningslinjer
- brudd på etiske standarder som har bred oppslutning i samfunnet
- misbruk av posisjon og innflytelse til å tilegne seg fordeler eller privilegier
- med videre

Hvis du som tillitsvalgt opplever eller observerer kritikkverdige forhold av denne typen bør du varsle i trå med vanlige prinsipper for varsling. Det vil si at du primært sier ifra til leder for det organ du representerer, eventuelt organet på nivå over hvis varselet ikke fører frem. Styrer og organer i NHO Service og Handel kan også oppnevne egen tillitsvalgt til å ivareta en slik rolle for deres vedkommende. Øverste ansvarlige for organisasjonen er styreleder i NHO Service og Handel, eventuelt presidenten i NHO.

14. Overtredelse

Overtredelse av NHO Service og Handels etiske retningslinjer vil kunne medføre disiplinære reaksjoner, enten i form av en advarsel eller ekskludering fra organisasjonen. I en situasjon der et enkeltmenneske, og ikke en bedrift, har brutt de etiske retningslinjene, kan det vurderes at den aktuelle tillitsvalgte blir erstattet i sitt verv.

Styret er rette instans til å gjøre en slik vurdering.

15. Om disse retningslinjene

Disse etiske retningslinjer skal ligge tilgjengelig på relevante flater, både for ansatte, tillitsvalgte og offentligheten for øvrig.

Retningslinjene bør vurderes revidert av styret, eller de styret utpeker, minst hvert 5. år.